



Mittarit hevosen hyvinvoinnin arviointiin–hanke

Yhteis-eurooppalainen tutkimustieto pohjana vaikuttavalle hyvinvointistandardille

Essi Wallenius
KPEDU/Armenta
Benessi Oy



Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Esityksen puhuja:

Essi Wallenius
Hankkeen asiantuntija

BSc Equine and animal science
Kotieläintieteen maisteri

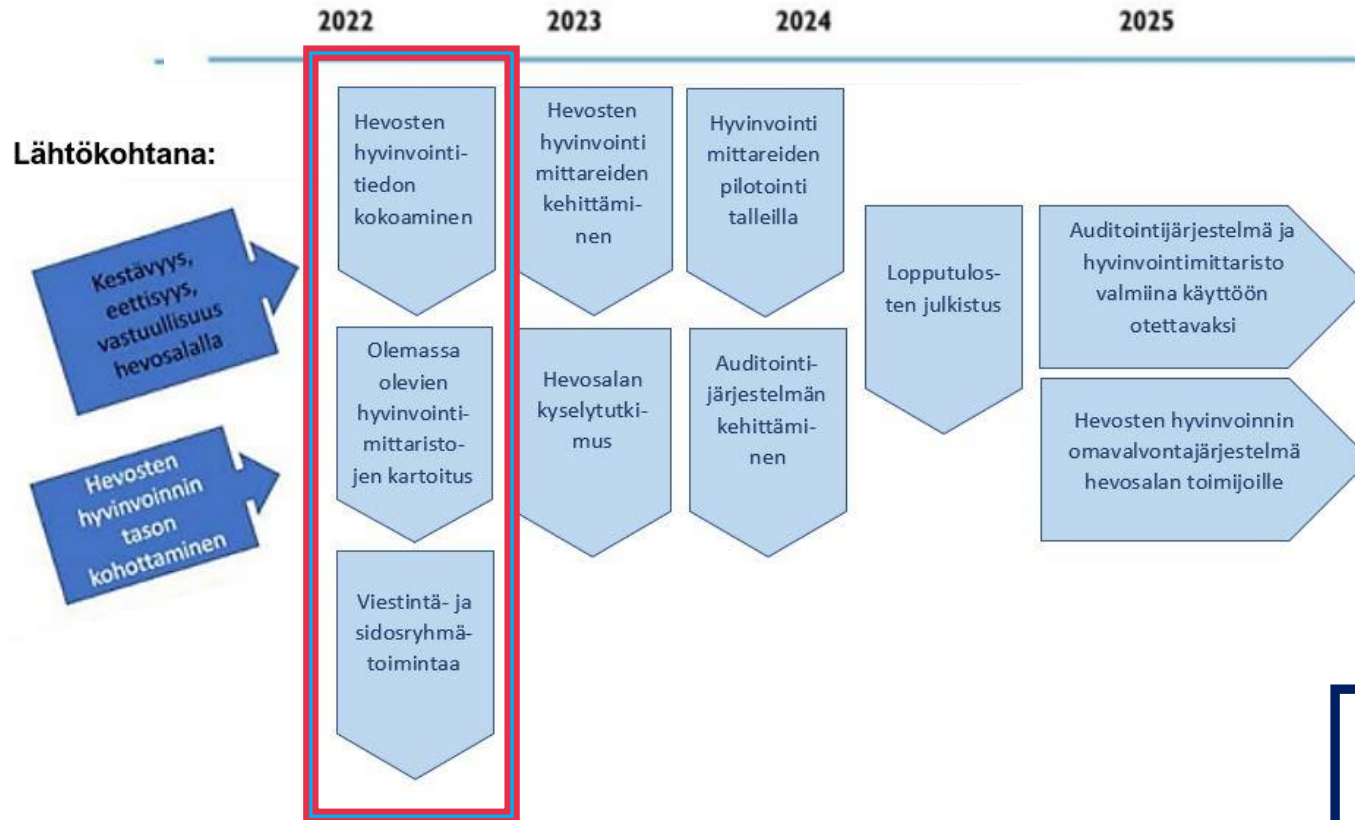
Eläinten hyvinvoinnin auditoija, sertifioitu
nautojen ja munintakanojen WQ-auditoija
(lypsykarja, lihanaudat, nautojen teurastus,
munintakanat), QMS-pääauditoijan pätevyys

Jatko-opiskelija, Helsingin Yliopisto, Research
Center for Animal Welfare, Clinical Veterinary
Medicine

0453486004,
essi.wallenius@kpedu.fi
essi.wallenius@armentabenessi.fi
@kotielainekspertti (Instagram)



Hankkeen kulku



- Hanke päättyy vuoden 2024 lopussa
- Hankkeen toteutuksesta vastaa KPEDU Kaustinen yhteistyössä HAMK Mustialan ja Harjun oppimiskeskuksen kanssa
- Rahoittajina Maaseudunkehittämisrahasto sekä SRL ja Hippos
- Hankkeen projektipäällikkö Marjo Kaivolahti-Koukkari (marjo.kaivolahti@kpedu.fi)
- Hankkeen asiantuntija Essi Wallenius (essi.wallenius@kpedu.fi)

@hevostenhyvinvointi

www.hevostenhyvinvointi.fi

Hyvinvoinnin mittarit?

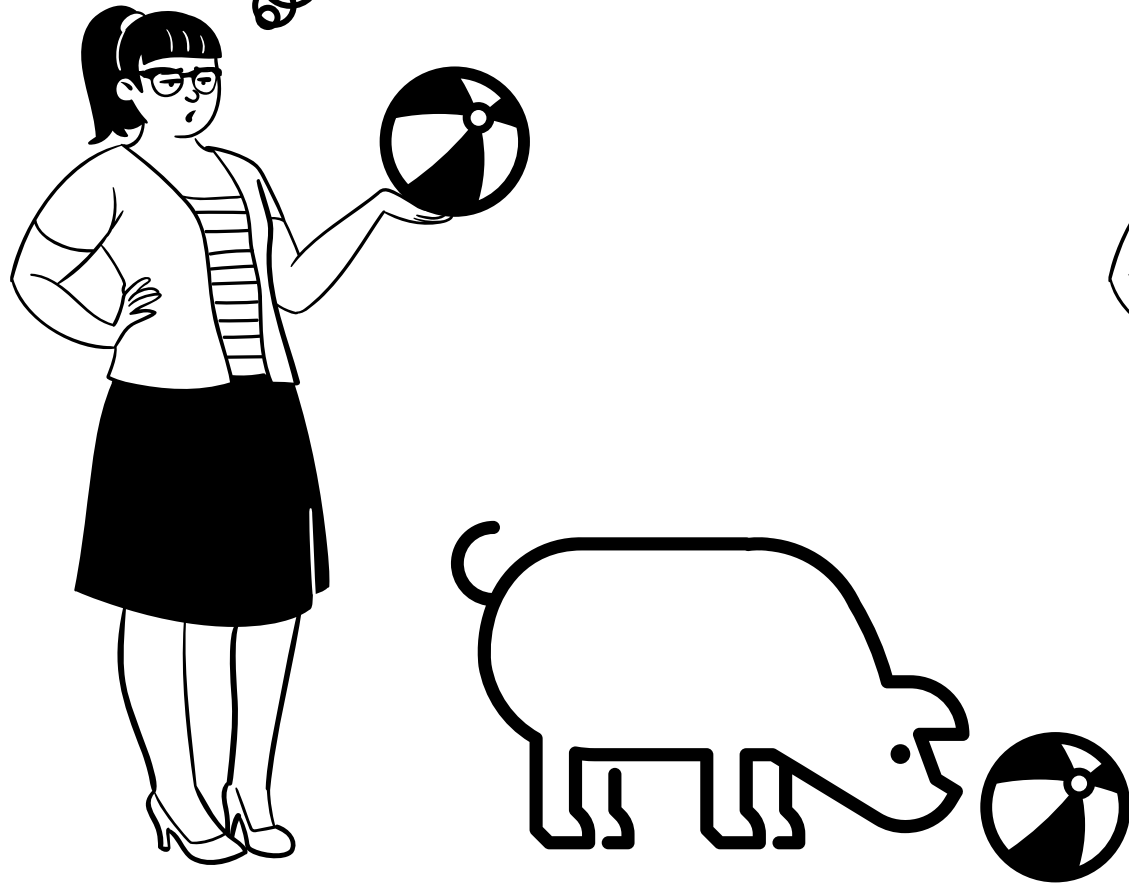
- Kokonaisvaltainen hyvinvointi
- “Hyvinvoinnin skaala”
- Resurssiperäiset mittarit
- Eläinperäiset mittarit
- Johtamiseen perustuvat mittarit



Kuva: Harjun opk, kuvaaja: Olli Leino

Resurssiperäisen ja eläinperäisen mittarin erot ja yhdistelmät

Sika voi hyvin, koska sillä on virike-esine!



Pallosta huolimatta sika ei voi hyvin, sillä siinä on nähtävissä hännänpurentavaurioita ja -käytöstä.



Kuva: AgriFarmacy

WelfareQuality- menetelmä pohjaa eläinperäisiin mittareihin

- Yhteiseurooppalainen
- Kattavat hyvinvoinnin protokollat naudoille, siipikarjalla ja sioille
- Muut mittaristot johdettu WQ:sta (AWIN, HWAP...)
- Osa mittareista käyttökelpoisia
- Olemassa oleva auditointi- ja sertifiointiprosessi

Painokertoimet, mittareiden oleellisuus ja näkyvyys, personointi



Kuva: Armenta Benessi Oy, infografiikka: Sari Toivola

Mikä on WelfareQuality (WQ)?

Hyvinvoinnin pääperiaatteet

Hyvä ravitsemus (1, 2)

Hyvät pito-olosuhteet (3, 4, 5)

Hyvä terveys (6, 7, 8)

Ominainen käyttäytyminen (9, 10, 11, 12)

Mitattava hyvinvointikriteeri

- 1 Ei pitkittynyttä nälkää
- 2 Ei pitkittynyttä janoa
- 3 Makuumukavuus
- 4 Soveltuva lämpötila
- 5 Liikkumismahdollisuudet
- 6 Ei vaurioita
- 7 Ei sairauksia
- 8 Ei toimenpiteistä aiheutuvaa kipua
- 9 Sosiaalinen käyttäytyminen
- 10 Muu käyttäytyminen
- 11 Eläimen suhtautuminen ihmiseen
- 12 Positiivinen tunnetila

- Tilalla katsotaan eri mittarein kaikki vasemmalla listatut hyvinvointikriteerit. Hyvinvointikriteerit lasketaan WQ:n indeksikaavoilla.
- Eri hyvinvointikriteerit lasketaan sitten pääperiaatteiksi eli esim. nälkä- ja janomittarit yhdistyvät "Hyvä ravitsemus" kohdaksi
- Pääperiaatepisteet lasketaan WQ-tulokseksi niin, että:

tila on "erinomainen" (excellent) jos: jokaisesta pääpisteestä saadaan vähintään 55 pistettä ja vähintään kahdesta pääpisteestä yli 80 pistettä,

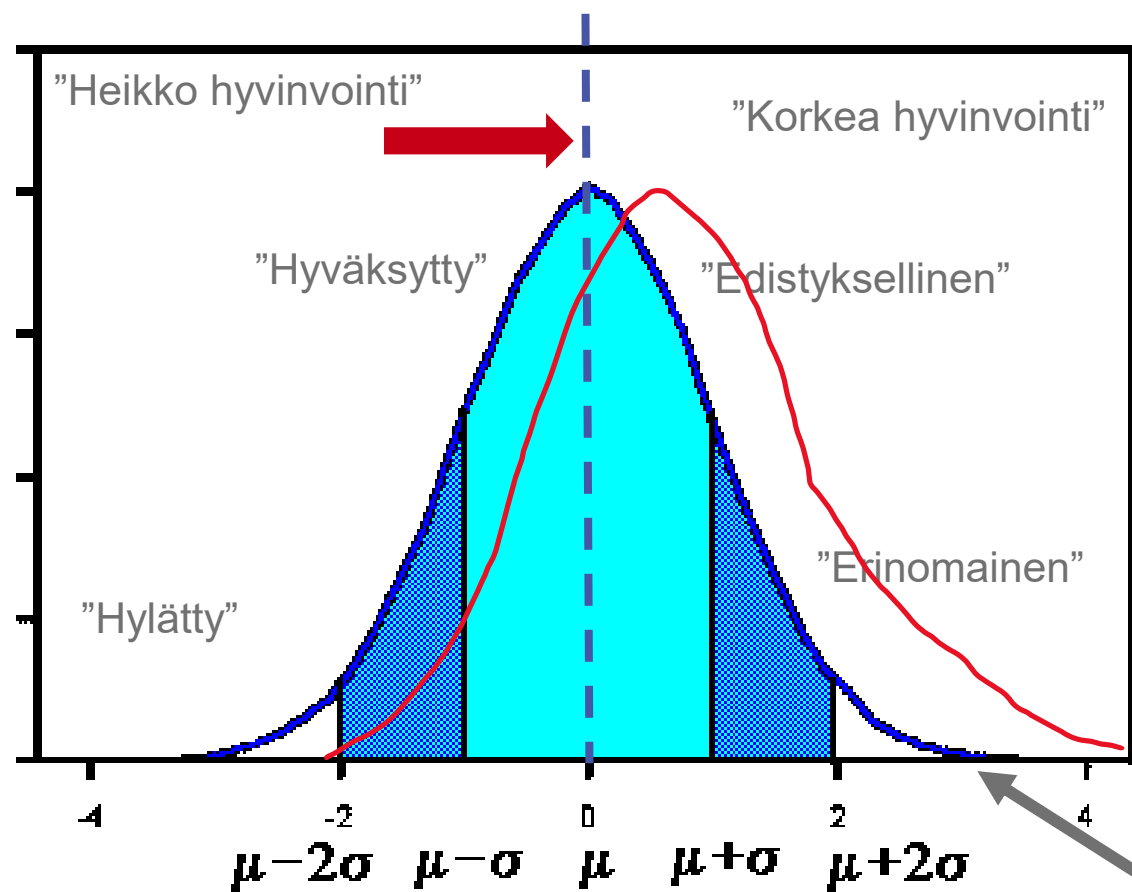
tila on "edistynyt" (enhanced) jos: jokaisesta pääpisteestä saadaan vähintään 20 pistettä ja vähintään kahdesta pääpisteestä yli 55 pistettä,

tila on "hyväksytty" (accepted) jos: jokaisesta pääpisteestä saadaan vähintään 10 pistettä ja vähintään kolmesta pääpisteestä yli 20 pistettä,

muutoin tila on "hylätty" (unacceptable)

Mikä on WQ?

WQ on määritellyt tasot ja kehittymistavoitteet tilojen nykytilan mukaan. Näin ideaalitulanteessa tilojen/tallien kehittyminen on jatkuvaa ja järjestelmä kehittyy myös tilojen/tallien mukana.



Kuva: KPEDU Kaustinen

WQ-mittaustulos määrittelee tilan yhdelle neljästä tasosta.

KIITOS!



WWW.HEVOSTENHYVINVOINTI.FI



HIPPPOS



Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin